

ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้วัตกรรมการศึกษาในการเรียนการสอน
สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวชนาพร เยาวรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-334-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014244

I

SOCIAL STUDIES TEACHERS' NEEDS FOR UTILIZING EDUCATIONAL
INNOVATIONS IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION IN SECONDARY SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS.

Miss Chanaporn Yovaratana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการของครูสังคัมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา
ในการเรียนการสอนสังคัมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวชนาพร เขาวรัตน์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาอุทกกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

ชื่อนาพร เขาวรัตน์ : ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในการ
เรียนการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร (SOCIAL STUDIES
TEACHERS'S NEEDS FOR UTILIZING EDUCATIONAL INNOVATIONS IN SOCIAL
STUDIES INSTRUCTION IN SECONDARY SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS.)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. พิบูลศิริ วาลันลัมสิทธิ, 187 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาความต้องการของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อ
การเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอนสังคมศึกษา 2. เปรียบเทียบความ
ต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนและ
เทคโนโลยีทางการศึกษา ระหว่างครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูสังคมศึกษามีความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษามาก ทั้ง
ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2. การ
เปรียบเทียบความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาของครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น กับครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏว่า ความต้องการในการใช้นวัตกรรม
ด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านสื่อการเรียน
การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการเปรียบเทียบ
ความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ทั้งใน
ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปรากฏว่า ไม่
แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อมูลของการวิจัยนี้รวบรวมจากการตอบแบบสอบถามของครูสังคมศึกษา จำนวน 360 คน ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น แบบสอบถาม
ประกอบด้วยคำถามแบบตรงคำตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล โดย
หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบความเรียง

ภาควิชา มัชยผดึกษา
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ชลพงษ์ เขาวรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิบูลศิริ

CHANAPORN, YAVARATANA : SOCIAL STUDIES TEACHERS' NEEDS FOR UTILIZING EDUCATIONAL INNOVATIONS IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION IN SECONDARY SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PIBULSRI WASANASOMSITHI, M.s.in ED. 187 pp.

The purposes of this research were 1. to study the needs for utilizing educational innovations in social studies instruction of secondary schools social studies teachers in Bangkok Metropolis concerning instructional activity management and instructional materials and educational technology 2. to compare the needs for utilizing educational innovations concerning instructional activity management and instructional materials and educational technology between the lower secondary social studies teachers and the upper secondary social studies teachers, and between the social studies teachers with different teaching experiences.

The results of the study were as follows : 1. the needs for utilizing educational innovations concerning instructional activity management and instructional materials and educational technology were at high level. 2. the comparison of the needs for utilizing educational innovations between the lower secondary social studies teachers and the upper secondary social studies teachers appeared that 2.1 the need for utilizing educational innovations concerning instructional activity management was significantly different at the 0.05 level, but the need for utilizing instructional materials and educational technology was not different at the 0.05 level of significance, 2.2 the comparison of the needs for utilizing educational innovations between the social studies teachers with 1-9 years of teaching experiences and those with over 10 years of teaching experiences concerning instructional activity management, and instructional materials and educational technology were comparatively not different at the 0.05 level of significance.

The data of this research were collected from the answers to the questionnaire of 360 social studies teachers in 30 secondary schools in Bangkok Metropolis selected by stratified random sampling technique. The questionnaires comprised of check-list, rating scales and open-ended items. The obtained data were statistically analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test, and presented in tables with description.

ภาควิชา มัชฌิมศึกษา
สาขาวิชา การสอน สังคมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ลายมือชื่อนิติต ชุติพร ใจงามรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นพ.อ.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา พร้อมทั้ง ศาสตราจารย์ยุหิน พิพิธกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการใช้คำทางสถิติมาโดยตลอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถาม และแนะนำข้อบกพร่องบางประการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.สมาน ชาดิยานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรารอดดารา อาจารย์จิตรลดา ศิริรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้ช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและแก้ไขแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนในการวิจัยครั้งนี้ และบุคคลที่ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ ของข้าพเจ้าที่ให้กำลังใจด้วยความอาทรห่วงใยข้าพเจ้าตลอดมา

ชนาพร เยาวรัตน์

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
สรุปผลการวิจัย	127
อภิปรายผลการวิจัย	133
ข้อเสนอแนะ	141
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	157
ประวัติผู้เขียน	179

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม	88
2	ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน	91
3	ความต้องการของครูสังคมศึกษาในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา	101
4	การเปรียบเทียบความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน	105
5	การเปรียบเทียบความต้องการในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน	117